

**LANDELIJKE KLACHTENCOMMISSIE VOOR HET ALGEMEEN BIJZONDER
ONDERWIJS**

ADVIES 2012-25

5 april 2013

Het besluit tot bevordering naar 2 mavo is in overeenstemming met de opgestelde bevorderingsnormen en staat voor het overige ter beoordeling van de docentenvergadering. De (non)communicatie, te beginnen met het derde rapport, leidde tot verkeerde althans voortijdige verwachtingen (bevordering naar 2 havo). De commissie is van oordeel dat de school op dit punt een voldoende mate van voorzichtigheid dient in te bouwen; ook ten aanzien van de houdbaarheid van het advies bij verslechtering van de schoolresultaten. De school dient de leerlingen en hun ouders beter te informeren over de gang van zaken en de procedure bij bevorderingen als de onderhavige.

**OORDEEL VAN DE LANDELIJKE KLACHTENCOMMISSIE
VOOR HET ALGEMEEN BIJZONDER ONDERWIJS
INZAKE KLACHT 12-25**

De Landelijke Klachtencommissie voor het algemeen bijzonder onderwijs (verder: de commissie) heeft op 6 september 2012 een klacht ontvangen van de heer A. (hierna te noemen: de klager), vader van B. (12 jaar, verder te noemen: de leerling). De klacht, geregistreerd onder nummer 12-25, is gericht tegen de heer C., rector/directeur en de heer D., mentor van de leerling, op E. te Den Haag (hierna te noemen: respectievelijk de aangeklaagden, de rector, de mentor en de school).

Procedure

De commissie die de klacht heeft behandeld, bestond uit mr. C. Sjenitzer, voorzitter; E.I.H. Gordijn-Oud, lid en mr. J.H.A. Teulings, lid.

De commissie heeft op 24 september 2012 het door klager ingevulde vragenformulier ontvangen. Bij brieven van 19 oktober 2012 en 27 november 2012 is op verzoek van de commissie door klager nadere informatie bij geschrift ingediend.

Aangeklaagden zijn in de gelegenheid gesteld zich schriftelijk te verweren. Op 1 februari 2013 heeft de commissie een verweerschrift met bijlagen ontvangen.

Klager en aangeklaagden zijn daarnaast in de gelegenheid gesteld hun standpunten nader toe te lichten op een op 8 februari 2013 te Den Haag gehouden besloten hoorzitting.

Klager was daarbij aanwezig, vergezeld van mr. F., advocaat. Aangeklaagden waren eveneens aanwezig.

Aangeklaagden hebben, zoals tijdens de hoorzitting afgesproken, bij brief van 11 februari 2013 nadere gegevens overgelegd. De klager is in de gelegenheid gesteld tot 21 februari 2013 een reactie te geven maar heeft van deze mogelijkheid geen gebruik gemaakt.

Ontvankelijkheid

De school was ten tijde van de voorgevallen feiten en de indiening van de klacht aangesloten bij de commissie. De zoon van de klager was tot 31 juli 2012 leerling van de school. Feitelijk heeft uitschrijving echter pas eind augustus 2012 plaatsgevonden. Het vertrek van de leerling van de school was rechtstreeks het gevolg van het besluit waartegen de klacht zich richt. In het belang van de leerling voelde de klager zich namelijk genoodzaakt zo snel mogelijk havo onderwijs te regelen, in casu bij G. dat gedurende de zomervakantie als enige school bereikbaar was. De commissie is van oordeel dat klager voldoende aannemelijk gemaakt heeft dat hij een redelijk belang heeft bij behandeling van de klacht. De klacht wordt daarom **ontvankelijk** verklaard.

Korte inhoud van de klacht

1. De leerling is bij besluit (rapport) van 6 juli 2012 ten onrechte naar 2 mavo bevorderd en niet naar 2 havo;
2. De school heeft in de procedure onzorgvuldig gehandeld door te lang te wachten met het mededelen van voornoemd besluit.

Ad 1 en 2. Een groot deel van het tekort waardoor de leerling een bespreekgeval was, wordt bepaald door het cijfer voor het vak Engels. Het lage cijfer voor Engels wordt deels verklaard door het feit dat de leraar Engels gedurende lange tijd in het schooljaar ziek was. Steeds weer andere leraren stonden voor de klas waarbij nog komt dat het vak ook door niet-gekwalificeerden voor het vak Engels werd gegeven. De mentor heeft bij herhaling aangegeven dat het cijfer voor Engels minder zwaar zou worden toegerekend.

Bij het schooladvies van 19 april 2012 (bij rapport 2) is als advies 2 havo gegeven.

Bij rapport 4 waren de cijfers voor Engels en Wiskunde beter dan bij rapport 2. Ook de studiehouding was per saldo verbeterd.

Op 18 juni 2012 werd aan de ouders van de leerling nog geschreven dat als alles goed zou gaan de leerling plaats zou nemen in 2 havo.

Indien er al sprake was van slechte/verslechterde resultaten had de school dat veel eerder moeten en kunnen communiceren en niet moeten wachten tot de allerlaatste dag van het schooljaar. De school was bovendien bekend met het feit dat de leerling en zijn ouders met toestemming van school vanaf 28 juni 2012 in het buitenland zouden zijn. Overleg met de school over een (andere) oplossing was niet meer mogelijk en de ouders werd de mogelijkheid ontnomen de leerling op een andere reguliere school voor havo in te schrijven.

De leerling volgt inmiddels onderwijs aan G. waar hij zonder problemen tot de havo werd toegelaten.

Verweer

Ad 1 en 2. De leerling zat in een mavo/havo brugklas. Op 19 april 2012 is het voorlopig advies “havo” gegeven. De leerling diende echter wel te werken aan zijn studiehouding. Diverse malen waren er problemen met het gedrag van de leerling. De ouders waren hiervan steeds op de hoogte. Zonder goede inzet en juist gedrag is het niet mogelijk de havo succesvol te doorlopen.

Tijdens de rapportvergadering van het laatste rapport van het schooljaar 2011-2012 werd door de docenten geconstateerd dat overgang naar 2 havo, mede gelet op de slechte studiehouding, gedoemd was te mislukken. Het feit van de tekorten in een aantal kernvakken (Engels en Wiskunde) tezamen met de algemene indruk dat de leerling geen havo-attitude heeft, was bepalend voor de stemming in de docentenvergadering. Bij de rapportuitreiking wordt het besluit van de docentenvergadering door de mentor toegelicht. Het rapport is vanwege de afwezigheid van de familie van de leerling naar het huisadres gestuurd.

Een doorstroom van de mavo naar de havo is, onder voorwaarden, mogelijk. Daarnaast is het soms mogelijk dat gedurende het brugklasjaar of aan het eind van het brugklasjaar leerlingen van niveau wisselen. In het tweede leerjaar kan namelijk blijken dat een mavoleerling dusdanig goed presteert dat toetsing op havo-niveau kan plaatsvinden. Het komt voor, zij het zeldzaam, dat in het eerste deel van het schooljaar een leerling alsnog van de mavo naar de havo gaat.

Oordeel

Ad 1. De commissie kan op grond van haar bevoegdheid het besluit tot bevordering naar 2 mavo (en impliciet niet naar 2 havo) slechts beperkt toetsen. Beslissingen over bevorderingen behoren bij uitstek tot het terrein van de school en de docenten. Alleen wanneer een beslissing evident onjuist is of wanneer de toepasselijke procedures niet correct zijn toegepast zal de commissie een klacht over een bevordering gegrond kunnen oordelen. Dat is in dit geval niet aan de orde. Het besluit is in overeenstemming met de opgestelde bevorderingsnormen en staat voor het overige ter beoordeling van de docentenvergadering. De commissie acht dit klachtonderdeel **ongegrond**.

Ad 2. In het tweede klachtonderdeel staat de communicatie rond en voorafgaande aan het bevorderingsbesluit centraal.

Op 19 april 2012 is door middel van een advies aan de leerling en zijn ouders meegedeeld dat de leerling naar de havo kan gelet op de cijfers” (tekortenregeling met speciale aandacht voor de kernvakken), de determinatiescore (Diataal) en de studiehouding”. Tevens is door de mentor als opmerking opgenomen “Als jij aan je studiehouding werkt, komt het goed”. De rector heeft desgevraagd ter hoorzitting nader toegelicht dat het gehanteerde begrip studiehouding een wat bredere betekenis heeft dan schoolresultaten; en wel in die zin dat daaronder mede valt het gedrag van de leerling op de school . In dit geval werd daarbij bedoeld op enkele incidenten op school (één waarvan gesanctioneerd met de maatregeling van een dag schorsing).

Na de hoorzitting hebben de aangeklaagden op verzoek van de commissie een overzicht ingediend waaruit de verschillende verschijningsdata van de rapporten van het schooljaar 2011-2012 zijn gebleken. Rapport 2 verscheen in week 6 en rapport 3 in week 16 van het jaar 2012. Het schooladvies van 19 april 2012 is gegeven tegelijk met rapport 3 en niet met rapport 2. Rapport 3 dateert, evenals het schooladvies, van 19 april 2012. De commissie constateert dat de resultaten van rapport 3 wat de cijfers betreft beter zijn dan die van de rapporten 2 en 4.

Ter zitting is de commissie verder uit de dienaangaande door de rector gegeven nadere toelichting gebleken dat indien een leerling cijfermatig bevorderd kan worden dit zonder meer gebeurt, maar dat, als de leerling cijfermatig een bespreekgeval is, het gedrag bij de beslissing tot bevordering (mavo of havo) mee gaat wegen. Een gevolg hiervan is geweest dat de leerling die op basis van zijn derde rapport geen bespreekgeval was, een bevordering naar de havo-afdeling in het vooruitzicht werd gesteld. Bij de bevorderingsvergadering in juli 2012 viel de leerling echter wel onder de termen van een bespreekgeval en bij die gelegenheid heeft de docentenvergadering, naar de rector en de mentor de commissie tijdens de hoorzitting lieten weten, vrijwel unaniem op basis van het gedrag van de leerling besloten hem niet naar 2 havo te bevorderen.

In het advies van 19 april 2012 wordt vermeld dat het berust op het tweede rapport. In de reactie van de aangeklaagden van 11 februari 2013 is vermeld dat dit een administratieve fout betreft. Het advies van 19 april 2012 berust op het derde rapport.

De commissie is van mening dat de school in april 2012 bij het bewuste schooladvies wel een voorbehoud had moeten maken. In de eerste plaats had het woord “voorlopig” op het schooladvies van 19 april 2012 vermeld dienen te worden. De commissie zal ter zake een aanbeveling doen. Gegeven juist dat voorlopig karakter had de leerling in april 2012 door zijn mentor vanuit diens professionaliteit bij (bijvoorbeeld) de terhandstelling van het rapport op het hart moeten worden gedrukt dat hij diende te blijven zorgen voor goede cijfers; m.a.w. na 19 april 2012 tot het einde van schooljaar had duidelijk moeten zijn dat sprake is van een voorlopige situatie die de leerling nog steeds mede zelf in de hand had. Het is de leerling noch klager zelf goed duidelijk gemaakt dat hij de kans liep op grond van zijn cijfers alsnog een bespreekgeval te worden; En evenmin dat de leerling alsdan wel eens door het eindoordeel van de docentenvergadering, nu wel met medeweging van bepaalde vroegere incidenten, niet in aanmerking zou komen voor bevordering naar havo. De commissie acht het aannemelijk dat de leerling en zijn ouders zich op dat risico niet goed hebben kunnen voorbereiden. Het voorgaande geldt te meer, daar tijdens de hoorzitting is gebleken dat het gedrag van de leerling wel was verbeterd en de leerling door de mentor tussentijds daarvan complimenten zijn gemaakt.

Ook dient de school c.q. de mentor, in het bijzonder in de periode tussen het derde rapport en het eindrapport de ontwikkelingen in het oog te houden. Dit geldt in het bijzonder als er sprake is van adviezen die bij geringe verslechtering van de schoolresultaten tot een geheel andere uitkomst zullen leiden. De leerling moet tijdig worden geïnformeerd en gewaarschuwd wanneer het risico zich aandient dat het aanvankelijke voorlopige advies niet zal kunnen worden volgehouden. Enerzijds om zo onverwachte onaangename verrassingen te voorkomen, maar ook om de leerling te stimuleren nog even extra zijn best te doen.

Zoals het nu is gegaan, leidde de (non)communicatie, te beginnen met het derde rapport, tot verkeerde althans voortijdige verwachtingen. De commissie is van oordeel dat de school op dit punt een voldoende mate van voorzichtigheid dient in te bouwen; ook ten aanzien van de houdbaarheid van het advies bij verslechtering van de schoolresultaten. De school dient de

leerlingen en hun ouders beter te informeren over de gang van zaken en de procedure bij bevorderingen als de onderhavige. De commissie zal ter zake een aanbeveling doen. De commissie acht dit klachtonderdeel **gegrond**.

Aanbevelingen

1. De commissie acht het van belang dat in het voorlopig advies het woord “voorlopig” advies wordt vermeld;
2. De commissie acht het van belang uitdrukking te geven aan de houdbaarheid van het advies, bijvoorbeeld met de woorden: “een minimaal/voorzichtig havo advies” en zo nodig met een mondelinge en schriftelijke toelichting door de mentor op het gemaakte voorbehoud.

Den Haag, 5 april 2013

C. Sjenitzer,

Voorzitter

D.H.C. Dane-Peeters

Secretaris